STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 02405

REVOLUTSYONERE UN FOLKS LIEDER

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

פארווארט

כמעט אין יעדען שאפ, אין יעדער היים, ביי יעדער פערזאמלונג, אין פארק, אין יעדען פלאץ וואו די אידישע ארבייטער געפינען און פערזאמלען זיך נאר, הערט זיך דאס געזאנג פון די רעוואלוציאנערע און אידישע פאלקס לידער. אבער אין די מייסטע פעלע הערען זיך בלויז די מעלאדיען. אהן די ווערטער פון די לידער, וויל נישט יעדער האט געהאט די געלעגענהייט אויסצולערנען די ווערטער.

— פאר וואס איז דאס אזוי? — וויל צווישען די הונדערטער אידיש־סאציאליסטישע אויסגאבען, פאר די לעצטע פאר צעהנדליג יאהר, געפינט זיך ניט קיין איין זאמלונג, קיין איין קוואל פון אידישע רעוואלוציאנערע אדער פאלקס לידער, וועלכע ווערען טאג טעגליך געזונגען אין די היימען פון די אידישע ארבייטער.

דער פערלאג „איפסעל" (י. פ. ס. ל. יאנג פיפעלס סאשעליסט ליעג), וועלכער האט ארויסגעגעבען דאס פארליגענדע ביכעל, איז לעצטענס געגרינדעט געווארען פון א גרופע מיטגליעדער פון דער יאנג פיפעלס סאשעליסט ליעג אין פילאדעלפיא, און האט זיך געשטעלט די אויפגאבע אויסצופילען דיעזען פלאץ אין דער אידישער סאציאליסטישער ליטעראטור, און אויך פון צייט צו צייט ארויסגעבען אגיטאציאנס בראשורען פאר דער „יאנג פיפעלס סאשעליסט ליעג".

צוליעב דעם וואס דאס ביכעל איז געמאכט געווארען אין א קליינעם „פאקעט־עדישאן" פארמאט, און ווערט פערקויפט צו א מעסיגען פרייז איז דאדורום נאטירליך, אז עס זאל אין איהם ניט אריין אלע רעוואלוציאנערע און פאלקס לידער אהן אויסנאהם. מיר האפען אין דער צווייטער אויפלאגע, דאס צו פארבעסערען.

פערלאג „איפסעל"

פילאדעלפיא.

רעוואלוציאנערע ליעדער

די מארסאליעזע

מ. ווינטשעווסקי

שטעהט אויף איהר אונטערדריקטע מאסען
און מאכט פון שקלאפעריי אן ענד.
לאזט ניט מעהר קיין לעדיג געהער פרעסען
די פרוכט פון אויסגעקוועהלטע הענד! ־ביס)
הערט איהר ניט, ווי עס רוישען שוין די וואפען
געגען אונזערע ברידער אויפ'ן גאס?
זעהט איהר דען ניט, ווי זיי ווערען בלאס
פאר וואוטה די בלוט זויגער און פפאפען?
שטעהט אויף איהר ארבייטס לייט!
ערהויבט זיך מאן פאר מאן,
מארשירט מיט אונז אין איינינקייט
צום קאמפף מיט דעם טירען.

וואס האט איהר ברידער צו פערלירען,
וואס טויג א לעבען אייך אהן ברויט?
ווילט איהר דען ווינטער אייביג פריהרען,
און אייביג זומער ליידען נויטה?
האט איהר ווירקליך מורא פאר הארמאטען,
פאר א ביקס, שפיעז אדער א שווערד?
געהט איהר דען ניט פאר דער צייט אין דר'ערד
טויזענדערוויז, ווען אויך ניט דורך סאלדאטען?
שטעהט אויף איהר ארבייטס לייט
ערהויבט זיך מאן פאר מאן
מארשירט מיט אונז אין איינינקייט
צום קאמפף מיט דעם טיראן.

צום קאמפף מיט דעם טיראן!
זאגט ארבייטער, איזראעליטען
אויף וועלכע גאולה ווארט איהר היינט?
דער גואל פון די פאראזיטען
קען אייער גואל ניט זיין, פריינד!
איהר וואלט אפילו אין ירושלים

בלייבען שקלאפען ביי דעם מאן פון געלט !
נון, וואלהאן דען ! ווייזט דער גאנצער וועלט,
אז איהר שטאמט אפ פון די חשמונאים
שטעהט אויף איהר ארבייטס לייט !
ערהויבט זיך מאן פאר מאן
מארשירט מיט אונז אין איינינקייט
צום קאמפף מיט דעם טיראן.

דער הימן פון דער פרייער רוסלאנד

זאל לעבען רוסלאנד, לעבען
זאל אונזער פרייע ערד.
די פרייהייט — אונזער שטרעבען —
איז ענדליך אונז בעשערט.

די מעכטיגע מלוכה,
דער אקעאן אהן ברעג !
די קעמפפער — רוהם און ברכה
פאר נייע, פרייע טעג !

זאל לעבען רוסלאנד, לעבען
זאל אונזער פרייע ערד.
די פרייהייט — אונזער שטרעבען —
איז ענדליך אונז בעשערט.

די פעלדער און די ווײדען,
די סטעפעס און דער ים.
מיר׳ זיינען פול מיט פריידען,
אונז ליבט דער פרייהייטס פלאם.

זאל לעבען רוסלאנד, לעבען
זאל אונזער פרייע ערד.
די פרייהייט — אונזער שטרעבען —
איז ענדליך אונז בעשערט.

ז. סינאני

די שבועה

ברידער און שוועסטער פון ארבייט און נויטה
אלע וואס זענען צוזייט און צושפרייט, —
צוזאמען ! צוזאמען ! די פאהנע איז גרייט
זי פלאטערט פון צארן, פון בלוט איז זי רויט !
צו'ם שבועה ! צו שבועה אויף לעבען און טויט !

הימעל און ערד וועט אונז הערען,
עדות — די ליכטיגע שטערן,
א שבועה פון בלוט און פון טרערען !
מיר שווערען ! מיר שווערען !

מיר שווערען צו קעמפפען פאר פרייהייט און רעכט
מיט אלע טיראנען און זייערע קנעכט.
מיר שווערען בעזיעגען די פינסטערע מאכט
אדער מיט העלדענמוטה פאלען איז שלאכט !

הימעל און ערד א. ז. וו.

מיר שווערען צו היטען א בלוטיגען האס
צו מערדער און רויבער פון ארבייטער קלאס,
דעם קייזער, די הערשער, די קאפיטאליסטען —
מיר שווערען זיי אלע פערניכטען, פערוויסטען

הימעל און ערד א. ז. וו.

מיר שווערען צו פיהרען דעם הייליגען שטרייט
ביז וואנען די וועלט וועט ניט ווערען בעגייט
קיין קבצן, קיין נגיד, קיין הערר און קיין שקלאף !
גלייך זאלען ווערען ווער שטארק איז און שלאף !

הימעל און ערד א. ז. וו.

מיר שווערען א טרייהייט אהן גרענעצען צום „בונד"
נאר ער קען די שקלאפען בעפרייען אצינד.
זיין פאהנע די רויטע איז הויך און איז ברייט ;
מיר שווערען איהם טרייהייט אויף לעבען און טויט !

הימעל און ערד א. ז. וו.

אברהם רייזין

א ווינטער ליעד

הוליעט הוליעט בייזע ווינטען
פריי בעהערשט די וועלט !
ברעכט די צווייגען, ווארפט די בוימער
טהוט וואס אייך געפעלט !

טרייבט די פויגעל פון די וועלדער
און פאריאָגט זיי פאָרט ;
די וואָס קענען ווייט נישט פליהען, —
טוידטעט זיי אויפ'ן אָרט !

רייסט די לאָדען פון די הייזלעך
שויבען ברעכט ארויס !
ברענט א ליכטעל ערגעץ דונקעל, —
לעשט מיט צאָרען אויס !

הוליעט, הוליעט בייזע ווינטען
איצט איז אייער צייט !
לאנג וועט דויערען דער ווינטער,
זומער איז נאָך ווייט !...

מ. ווינטשעווסקי

דער אינטערנאציאָנאל

שטעהט אויף, איהר אלע ווער ווי שקלאפען,
אין הונגער לעבען מוז, און נויטה !
דער גייסט — ער קאָכט, און רופט צו וואפען,
אין שלאכט אונז פיהרען איז ער גרייט...

די וועלט פון גוואלדטהאטען און ליידען
צושטערען וועלען מיר און דאן
פון פרייהייט, גלייכהייט א גן עדן
בעשאפען וועט דער ארבייטס מאן.

דאס וועט זיין שוין דער לעצטער
און ענטשיעדענער שטרייט!
מיט דעם אינטערנאציאנאל
שטעהט אויף, איהר ארבייטס לייט!

ניין קיינער וועט אונז ניט בעפרייען:
ניט גאט אליין און ניט קיין העלד —
מיט אונזער אייגענעם כלי־זיין
ערלעזונג ברענגען מיר די וועלט.
די גרויסע שטורם טעג זיי וועלען
נאר פאר טיראנען שרעקליך זיין:
זיי קאנען אבער ניט פערשטעלען
פון אונז די העלע זונען־שיין.

דאס וועט זיין...

דער ארבייטס מאן וועט זיין ממשלה
פערשפרייטען אויף דער גאנצער ערד,
און פאראזיטען די מפלה
בעקומען וועלען פון זיין שווערד.
אראפ דעם יאך! גענוג געליטען.
גענוג פערגאסען בלוט און שוויים!
צובלאזט דעם פייער, לאמיר שמיעדען
כל־זמן דאס אייזען איז נאך היים!

דאס וועט זיין שוין דער לעצטער...

פאָרווערטס

צו דער ארבייט ! פאָרווערטס, ברידער,
אלע, אלע, קומט מיט מוטה
פרייע ארבייט שטארקט די גליעדער —
און זי רייניגט אונזער בלוט.

פוילט זיך ניט, א שאנדע — כ׳לעבען —
שלאָפען אין א צייט פון קריעג !
ווילט איהר וויסען, וואָס הייסט לעבען —
קעמפפט פאר אלגעמיינעם גליק !

פאָרווערטס שטופט שטופט די פרייהייטס רעדער !
מיט׳ן שווערד און מיט׳ן פען —
לאָז זיין ארבייט טהאָן א יעדער —
ווי ער קען, און וואָס ער קען.

לערנט זעלבסט און אויך דעם צווייטען —
צייגט דעם, וויסענס רייְנעם קוואל !
און צוגליהט די שקלאפען קייטען
מיט דער וואָרהייט׳ס הייסען שטראהל !

וואָרפט אריין אין אלע קלאסען
פונקען פון דעם פרייען גייסט !
לערנט דענקען, קעמפפען, האסען ! —
דאָס איהר מענשען׳ס זינד בעווייזט.

און ניט ציטערט פאר די הענקער
שטארבען ווי א פרייער מאן,
איז דאָך ליעבער פאר׳ן דענקער
ווי זיך צו בוקען פאר׳ן טיראן.

נאך די שטורמען, פרעסט און שנעען
קומען וועט דער שעהנער מאי.
וואס מיר וועלען יעצט פארזייען
וועט דאן בליהען פראנק און פריי!

און אז יעדר וועט געניסען
פון דעם ריינעם פרייהייטס בוים
זיסע פריכטע, וואס פערזיסען
יעדענס הערץ און יעדען היים.

פארווערטס! שטופט די פרייהייטס רעדער!
ארבייט, ערנסט, פול מיט גייסט! —
מיט'ן שווערד און מיט'ן פעדער:
דאס איהר מענשען זייט, בעווייזט!

עדעלשטאט

דער אבענד גלאק

(פריי נאך נאדסאן)

אה, מוזע, רורף מיך ניט! מיט דיינע צויבער-פינגער.
וועק ניט די סטרונעס פון מיין קראנקעס הארץ! —
פער'משפט איז צום טויט דיין בלאסער זינגער,
צו ענדע איז דאס ליעד פון קאמפף און שמערץ!

זיין וועג וואר זעהר שווער. ער האט אויף איהם בעגעגענט,
דערנער, שטיינער, פערלײמדונג, הונגער, קעלט, —
עס האט געבליצט, געדונערט און גערעגענט —
און ער האט אבדאכלאז געוואנדערט אויף דער וועלט.

יעצט קלאפט דער טויט און איז איז זיין לעבענס-קאמער
ער זאגט: צו ענדע איז דיין ארבייטס טאג!

פארלעש דיין פייער, לייג אוועק דייז האמער !
קום ! דו הערסט ... עס קלינגט דער אבענד גלאָק !

עס קלינגט דער אבענד גלאָק ! יא. איך הער איהם קלינגען
מיין טוידטעס אורטהייל הער איך אין זיין קלאנג.—
און לעבען ווילט זיך... עס ווילט זיך טרוימען זינגען,
קעמפפען געגען יעדען שקלאפען צוואנג !...

איך וואָלט געוואָלט, אָה פאָלק ! דייז רויטער זעגעל
נאָך מאכען רויטער מיט מיין הערצענס בלוט —
און, ווי א לייב מיט זיינע שארפע נעגעל,
דיין פיינד בעקעמפפען מיט שטאָלצע העלדענמוטה !

דאָך, וואָס נוצען די הייליגסטע פערלאנגען !
צו ענדע איז מיין לעבענס טאָג ! —
צו ענדע — טרוימען, טרערען און געזאנגען,
עס רופט דער טויט, עס שלאָגט דער אבענד גלאָק.

געאָרג הערווע

און דו אקערסט און דו זייסט

און דו אקערסט און דיי זייסט,
און דו פיטערסט, און דו נעהסט,
און דו האמערסט, און דו שפינסט
זאָג, מיין פאָלק, וואָס דו פערדינסט ?

רעפריין

קלינג, קלאנג ! קלינג, קלאנג !
קלינגט דער האמער, מיט זיין געזאמער
קלינג, קלאנג ! קלינג, קלאנג !
קלינגט דער האמער, מיט זיין געזאמער

וועבסטו דיין וועב שטוהל טאָג און נאכט.
גראָבסט אונז אייזען פון דער שאכט.

ברייננסט·די שפע אונז אריין.
פול מיט תבואה און מיט וויין.

רעפריין

שאפט אונז אוצרות אהן·א שירע.
אלעסדינג, נאר ניט פאר דיר,
און פאר זיך האסטו אין·נויטה
נאר געשמידט א שווערע קייט...

רעפריין

מאן דער ארבייט אויפגעוואכט,
און דערקען דיין גרויסע מאכט!
ווען דיין שטארקע האנד·נאר וויל,
שטעהען אלע רעדער שטיל!...

רעפריין

ד. עדעלשטאט

אין קאמף

מיר ווערען געהאסט און געטריבען,
מיר ווערען געפלאגט און פערפאלגט, —
און אלעס דערפאר, ווייל מיר ליעבען
דאס ארימע שמאכטענדע פאלק.

מיר ווערען געשאסען, געהאנקען;
מען ברויבט אונז דאס לעבען אין רעכט
דערפאר, ווייל מיר אמת פערלאנגען
און פרייהייט פאר ארימע קנעכט!

אבער אונז וועט ניט ערשרעקען
געפענגניס און טיראניי!
מיר מוזען די מענשהייט ערוועקען
און מאכען זיי גליקליך און פריי.

שמידט אונז אין אייזערנע קייטען
ווי בלוטיגע חיות אונז רייסט;
איהר וועט אונזער קערפער נור טוידטען
אבער ניט אונזער היילינען גייסט.

טיראַנען: איהר קענט איהם ניט טוידטען
דאָס איז אַן אונשטערבליכער בלום;
זיינע שמעקענדע, פלאַמענדע קוויטען
בליהען שוין יעצט אומעטום.

זיי בליהען אין דענקענדע מענשען
וואָס ליעבען גערעכטיגקייט, ליכט;
אויך אין מיין קבר וועל איך הערען
מיין פרייעס ליעד, מיין שטורם ליעד
אויך דאָרט וועל איך פאַרגיסען טרערען
פאַר דעם פערשקלאַפטען קריסט און איד.

און ווען איך הער די שווערדען קלינגען
אין לעטען קאַמפף פון בלוט און שמערץ —
צום פאָלק וועל איך פון'ם קבר זינגען
איך וועל בעגייסטערען זיין הערץ.

מ. ווינטשעווסקי

די רויטע פאָהן

אונזער פהאָן איז רויט, ליעבע ברידער,
ווייל מיר ווילען, אז קיינער זאָל מעהר ניט זיין בלאַס!
אז די פאַרבע פון נויטה, ליעבע ברידער,
זאָל ניט טראָגען דעם פנים פון ארבייטער קלאַס.

אונזער פאָהן איז רויט, ליעבע ברידער,
ווייל מען האָט איהר בעפאַרבען מיט ארבייטער בלוט
און די צייטען פון נויטה, ליעבע ברידער,
אין די צייטען פון רויך און פון מאָרד און פון וואוטה.

אונזער פאָהן איז רויט, ליעבע ברידער,
ווייל מיר ווילען דעם פורפור וואָס האָט אזוי לאַנג
די טיראַנען געקליידט, ליעבע ברידער,
איבערגעבען דעם פאָלק, מיט א יובעל-געזאַנג.

ז. סינאני

צום „בונד״

אין זאלציגען ים פון די מענשליכע טרערען
געפינט זיך א שרעקליכער תהום ;
ער קען שוין ניט טיפער ניט פינסטערער ווערען,
איהם צייכענט א בלוטיגער שטראם...

דעם תהום האבען טויזענדער יאהרען געגראבען
אמונה און שנאה און פיין.
און טויזענדער יאהרען אלץ טראפען נאך טראפען
עס גיסען זיך טרערען דאריין.

און פול איז דער תהום... דאס איז אידישע טרערען
נאר האט ניט קיין טענות אין זיי :
א בלוטיגער טרער טהוט דעם קבצן געהערען,
דעם נגד — א ווייסער ווי שנעע.

נאך אייך בעלי׳ מלאכות, אביונים, קבצנים,
געהערט דאך דער בלוטיגער תהום,
און אייערע „ברידער״ די רייכע גזלנים
געהערט נאר פון אויבען דער שוים.

שוין פול איז דער ים און פערפלייצט אלע ברעגען.
וואו זענען די העלדען, די לייט,
די וועלכע עס וועלען זיך מוטיג ערוואגען
צו ווארפען אין תהום זיך אין שטרייט ?

דעם ארבייטער ווער־זשע וועט ענדליך ערלייזען
פון הונגער און אייביגער לייד
און ווער וועט דעם וועג איהם צו 'פרייהייט בעווייזען
צו ברידערשאפט, גלייכהייט און פרייד ?

די גביר׳ישע קינדער, משכילים רבנים —
זיי רופען אין ציון דעם איד,
א לידעל אן אלטע פון אונזער שונאים
„א געטא דעם עוויגען זשיד !״

זיי רופען אונז זוכען, די קאלטינקע מתים
פון היילינע קברים א לאנד.
און דאס, וואס עס זיפצען און ליידען „קדושים"
צו דעם איז מען טויב ווי די וואנד!

משיח און יודענטהום —ביידע געשטארבען
איין אנדער משיח קומט אז:
דער אידישער ארבייטער (גביר'ישער קרבן)
הויבט אויף שוין פון פרייהייט די פאהן.

דער העלד וועט די וועלט אי בעפרייען, אי היילען,
ער ט'גרייכען דעם תהום ביז'ן גרונד!
עס לעבע פון רוסלאנד, פון ליטא און פוילען
דער אידישער „ארבייטער בונד"!

ד. ערעלשטאט

דער אידישער פראלעטאריער

ברידער, מיר טראגען א דרייפאכע קייט —
אלס אידען, אלס שקלאפען, אלס דענקער;
מיר ווערען געיאגט און געמאטערט צום טויט
פון אנטיסעמיטען און הענקער.

די בלומעלעך יונגע וואס פאנגען ערשט אן
צו לאזען די ערעלע קוויטען,
ווערען צוטראטען פון געלד-זעק און טהראן,
פארמאטערט אין שקלאפען קייטען.

מען מאכט אונז פאר בעטלער, מען מאכט אונז פאר קנעכט.
מען ווערגט אונז, מען בויגט אונז אין דרייען;
מען זאגט אונז: אלעס דארף זיין פאר אייך רעכט.
און רויבט מען אייך, — טארט איהר ניט שרייען.

דאך, ברידער, עס לעבט נאך דער היילינער גייסט,
וואס מאכט פאר א העלד אויך דעם שלאפען;

וואָס וואַרפּט אום די קערקערס, די קייטען צורייסט,
און בעפרייט די פאַרמאַטערטע שקלאַפען.

ער וועט אונז העלפען פון דרייפאַכען פלוך
די ארבייטס מאַסע ערלעזען ;
נור דאַן וועט די מענשהייט איהר טאָגע בוך
אָהן טרערען, אָהן שאַנד קענען לעזען.

ברידער, מיר מוזען, די ליידענדע ערד
פון קייטען, פון טרערען בעפרייען !
שולטער אַן שולטער, מיט פאַנצער און שווערד,
פאָרווערטס אין די קעמפּפענדע רייהען !

וואָס שווערער דער קריעג, דאָס זיסער דער זיעג
דאָס פּראַכטפולער זיינען די פּירות !
און ווער עס פאַלט אין פרייהייטס קריעג,
דער לעבט אין די קומענדע דורות.

וואָס טויג אונז דאָס לעבען אָהן פרייהייט, אָהן רעכט,
אונטער בייטש פון טיראַנען !
ביז וואַנען ועלען מיר בלייבען נאָך קנעכט,
היימלאָזע שקלאַפען — ביז וואַנען ? !

ברידער, שווערט די פערבלוטיגטע ערד,
דאָס פאָלק פון טיראַנען בעפרייען !
שולטער אַן שולטער, מיט פאַנצער און שווערד,
פאָרווערטס אין די קעמפּפענדע רייהען !

ד. עדעלשטאַט

מיין צוואה

אַ גוטע פריינד ! ווען איך וועל שטאַרבען,
טראָגט צו מיין קבר אונזער פאָהן —
די פרייע פאָהן מיט רויטע פאַרבען,
בעשפּריצט מיט בלוט פון ארבייטסמאַן !

און דארט אונטער דעם באנער רויטען
זינגט מיר מיין ליעד, מיין פרייעס ליעד!
מיין ליעד „אין קאמפף" וואס קלינגט ווי קייטען —
פון דעם פערשקלאפטען קריסט און איד.

מ. ווינטשעווסקי

דער פרייהייטס-גייסט

אין די גאסען — צו די מאסען
פון בעדריקטע פעלקער ראסען,
רופט דער פרייהייטס גייסט:
איך ברענג וואפען — פאר דעם שלאפען,
איך בעפריי די ארבייטס שקלאפען,
און איך מאך זיי דרייסט.

„ליכט פערשפרייטען — רעכט פערברייטען,
קום איך און צוברעך די קייטען
פון דער טיראניי;
די נאציאנען — פון קאנאנען,
פון ארמעען און פון שפיאנען
קום איך מאכען פריי.

„איך קום לעהרען — ארבייט עהרען,
עהרען, אכטען און בעגעהרען,
ארבייט מיט א טאלק;
גליק און פרידען, — אונגעשיעדען
צווישען היידען, קריסטען אידען,
צווישען פאלק און פאלק.

„פרייד און שטרעבען — קום איך געבען,
לעבענס לוסט און לוסט אין לעבען
אלעמען צו גלייך:
מענשענקינדער — זאל ווי רינדער
ניט מעהר אומברענגען א גרינדער
פאר א מערדער-רייך.

„איך קום פרויען — אנפערטרויען
יעדעם רעכט צו העלפען בויען
גלייכהייטס גרויסען טהראן ;
גיב זיי רעכטע — אין די עכטע
ברידערליכע און גערעכטע
ארגאניזאציאן.

„איך קום מעלדען — יענע העלדען
וועלכע שמאכטען אין די קעלטען
פון סיביר אצונד.
אז צוטראגען — וועט אסטראגען
באלד מיין שטורעם, — באלד וועט שלאגען
די בעפרייאונגס שטונד".

ז. סעגאלאוויטש

צום יאהר-צייט

אויף א גרויסען בארג מיט קברים
פלאטערט הויך א רויטע פאהן...
און פון אונטען געהט א בת-קול :
„יאהר צייט, ברדיער גרייט זיך אן !"

„אונזער בלוט וואס איז פארגאסען,
רופט צו ראכע, רופט צום שלאכט,
ברידער, גרייט זיך צו דעם יאהר צייט !
אייער אחדות איז א מאכט"...

„אייער צוקונפט, ליכט און לעבען
פרייהייט גלייכהייט, ליעבע גליק,
ברידער ! גרייט זיך צו דעם יאהר צייט !
אייער אחדות פיהרט צום זיעג"...

פאלקס ליעדער

מאי קא-משמע לן

אברהם רייזין

מאי קאַ מאשמע-לן דער רעגען ?
וואָס זשע לאָזט ער מיר צו הערען ?
זיינע טראָפּענס אויף די שויבען
קויקלען זיך, ווי טריבע טרעהרען,
און די שטיוועל איז צוריסען,
און עס ווערט אין גאס א בלאָטע ;
באלד וועט אויך דער ווינטער קומען —
כ'האָב קיין ווארעמע קאָפּאָטע...

מאי קא משמע-לן דאָס ליכטעל ?
וואָס זשע לאָזט עס מיר צו הערען ?
ס'קאָפּעט און עס טריפט איהר חלב
און ס'וועט באלד פון איהר נישט ווערען.
אזוי צאנק איך דאָ אין קלייזעל,
ווי א ליכטעל, שווא דאָן טונקעל
ביז איך וועל אזוי מיר אויסגעהן
אין דער שטיל אין מזרח ווינקעל...

מאי קא משמע-לן דער זייגער ?
וואָס זשע לאָזט ער מיר צו הערען
מיט זיין געלבען ציפער בלעטעל,
מיט זייז קלינגען, מיט זיין שווערען ?
ס'איז אַן אָנגעשטעלטע כלי,
ס'האָט קיין לעבען, קיין געפיהלען,
קומט די שעה דאָ מוז ער שלאָגען,
אָהן זיין רצון, אָהן זיין ווילען...

מאי קא משמע-לן מיין לעבען ?
וואָס זשע לאָזט עס מיר צו הערען ?
פוילען, וועלקען אין דער יוגענד,
פאר דער צייט פארעלטערט ווערען.

עסען „טעג" און שלינגען טרעהרען
שלאָפען אויפ'ן פויסט דעם הארטען,
טוידטען דאָ די „עולם הזה"
און אויף עולם הבא ווארטען...

ח. נ. ביאליק

אונטער די גרינינקע בוימעלעך

אונטער די גרינינקע בוימעלעך
שפילען זיך משה'לעך, שלמה'לעך;

ציצית, קאפאָטקעלעך, פאה'לעך,
אידעלעך פריש פון די אייעלעך.

גופים'לעך שטרוי, רויך און פעדערלעך,
נעם און צעבלאָז זיי אויף גליעדערלעך,

כאפען זיי אויף גרינגע ווינטעלעך
און עס צוטראָגען זיי פויגעלעך...

נאָר איין זאך פארמאָגען זיי — אויגעלעך,
די אויגען פערמאָגען צוויי פינטעלעך,

וואס גליהען און פינקלען און טוקען זיך,
און עפּעס ווי נביא'יש און וואונדערליך,

פארטראכטען זיך טיעף און פארקוקען זיך
אויף נעכטיגע טעג און אויף פויגעלעך...

אוי, מיר זאָל זיין, אידישע קינדערלעך,
פאר אייערע כשר'ע אויגעלעך!...

איך געה ארוים אליין אין וועג

(איבערזעצט פון אברהם רייזין)

איך געה ארוים, אליין אין וועג אין ברייטען,
עס גלאנצט דער וועג דורך דינעם נעבעל שטורם,
שטיל די נאכט, דער מדבר הערט גאָט רעדען,
און די שטערען זינגען גאָט אַ לויב.

אויפ'ן הימעל וואונדערליך און הערליך,
עס רייצט די ערד אין בלויען שיין געהילט,
וואָס זשע איז אזוי מיר באנג און שווערליך ?
ווארט איך וואָס ? צו האָב איך וואָס פארשפילט ?

ניין ! איך ווארט פון לעבען גאָר נישט ווייטער,
און די נאכט ארט מיך אויך נישט פיעל,
איך זוך נאָר רוה, ווערען אַ בעפרייטער,
לאָזען אלץ אנטשלאָפען ווערען שטיל...

נישט מיט יענעם קורצען שלאָף פון קבר,
אייביג שלאָפען וואָלט איך האָבען לוסט
שלאָגען זאָל מיט לעבען יעדער אבר.
אטהעמענדיג זיך הויבען זאָל די ברוסט.

טאָג און נאכט, איך הערען, זאָל זיך ציהען
אַ געזאנג פון ליעבע אָהן אַ שיער
און דעמב זאָל אייביג גרינער בליהען
בויגען זיך און רוישען אייביג מיר.

שלום עליכם

שלאָף מיין קינד

שלאָף מיין קינד, מיין טרייסט, מיין שעהנער,
שלאָף, מיין זוהנעניו !
שלאָף, מיין קרוין, מיין קדיש איינער,
ליולינקע ליו־ליו.

ביי דיין וויעגעל זיצט דיין מאמע,
זינגט א ליעד און וויינט :
וועסט אמאָל פערשטעהן מסתמא,
וואָס זי האָט געמיינט.

אין „אמעריקא" דער טאטע
דיינער, זוהנעניו !
ביזט א קינד נאָך, שלאָף לעת־עתה,
שלאָף זשע, שלאָף ליו־ליו.

דאָס „אמעריקא" פאר יעדען,
זאָגט מען, איז א גליק,
און פאר יעדן א גן־עדן
עפּעס אן אנטיק.

דאָרטען ווייסט מען פון קיין גלות,
גזירות, זונעניו,
פון קיין צרות, קיין יללות,
שלאָף זשע, שלאָף ליו־ליו.

דאָרטען, זאָגט מען, זענען אידען,
קיין עין הרע, רייך.
יעדער לעבט זיך דאָרט צופריעדען, —
אלע זענען גלייך.

דאָרטען עסט מען אין דער וואָכען
חלה זוהנעניו !
יאיכלעך וועל איך דיר דאָרט קאָכען,
שלאָף זשע, שלאָף ליו־ליו.

נאָר דערוויילע לאָמיר האָפען,
אוי וואס קען מען טהון ?
כ'וואָלט שוין לאנג צו איהם געטראָפען,
וויים איך ניט וואוהין...

גאָט וועט הייסען, וועט ער שיקען
בריוועלעך, זונעניו !
גאָר אין גיכען אונז בעגליקען
שלאָף זשע, שלאָף ליו־ליו.

ער וועט שיקען צוואנציג דאָלאר,
זיין פאָרטרעט דערצו,
און וועט נעהמען, לעבען זאָל ער,
אונז אהינצו־צו.

מ. ווארשאווסקי

אויפ'ן פריפעטשיק

אויפ'ן פריפעטשיק ברענט א פייערל
און אין שטוב איז היים
און דער רבי לערענט קליינע קינד'ערלעך
דעם אלף בית.

רעפרייז :

זעהט זשע קינדערלעך, געדענקט זשע טייערע,
וואס איהר לערענט דאָ,
זאָגט זשע נאָך אמאָל און טאקע נאָך אמאָל
קמץ אלף אָ.

לערענט, קינדער מיט גרויס חשק
אזוי זאָג איך אייך אַן
ווער עס וועט גיכער פון אייך קענען עברי,
דער באקומט א פאָהן.

זעהט זשע...

לערענט קינדער, האָט ניט מורא.
יעדער אָנהויב איז שווער.
גליקליך דער וואָס האָט געלערענט תורה,
צו דאַרף דער מענש נאָך מעהר ?

זעהט זשע...

איהר וועט, קינדער, עלטער ווערען
וועט איהר אליין פערשטעהן,
וויפיעל אין די אותיות ליעגען טרערען
און וויפיעל געוויין.

זעהט זשע...

און אז איהר וועט קינדער דעם גלות שלעפען
אויסגעמוטשעט זיין
זאָלט איהר פון די אותיות כח שעפען
קוקט אין זיי אריין.

זעהט זשע...

די מעזינקע אויסגעגעבען

העכער, בעסער !
די ראָד, די ראָד מאכט גרעסער,
גרויס האָט מיך גאָט געמאכט,
גליק האָט ער מיר געבראכט,
הוליעט קינדער, א גאנצע נאכט,
די מעזינקע אויסגעגעבען,
די מעזינקע אויסגעגעבען...

שטארקער, פרעהליך,
דו די מלכה, איך דער מלך
אי, אי, איך אליין

האָב מיט מיינע אויגען געזעהן,
ווי גאָט איז מיר מצליח געווען
די מעזינקע אויסגעגעבען (2 מאָל)

דער טייערער פעטער יאָסע
און די גוטע מומע סאָסיע
האָבען מיר צום חתן מאָל
טייערע ווייגען אָהן א צאָהל
מיר געשיקט פון ארץ ישראל.
די מעזינקע אויסגעגעבען (2 מאָל)

מאָטעל, שמעון, די אָרעמע לייט זיינען געקומען,
שטעלט פאַר זיי דעם שעהנסטען טיש.
טייערסטע וויינען, טייערסטע פיש,
אי מיין טאָכטער, גיב מיר א קיש!
די מעזינקע אויסגעגעבען (2 מאָל)

אייזיק מזיק, די באָבע געהט א קזיק?
אָהן עיי הרע, זעהט נאָר זעהט.
ווי זי טופּעט ווי זי טרעט.
אי א שמחה, אי אפרייד!
די מעזינקע אויסגעגעבען (2 מאָל)

איציק שפּיציק, וואָס שווייגסטו מיט'ן שמיציק?
אויף די כלי־זמר גיב א געשריי
צו שפּיעלען זיי צו שלאָפען זיי.
רייסט די סטרונעס אלע אויף צוויי
די מעזינקע אויסגעגעבען (2 מאָל)

וואָלט איך געווען א ציגיינער

וואָלט איך געווען א ציגיינער
האָב איך ניט קיין בער,
וואָלט איך געווען א שניידער
האָב איך ניט קיין שער.

און די רעדער דרעהען ניט
און די פערדלעך געהען ניט
און אביסעל משקה ווילט זיך
און די ווייב שילט זיך.

געפין איך מיר אויס א שטיין
זיטץ איך דארט און וויין!
וואלט איך געווען א סוחר
האב איך ניט קיין סחורה.
וואלט איך געווען א רב
קען איך ניט קיין תורה.

און די רעדער דרעהען ניט א. ז. וו.

וואלט איך געווען א שמיד
האב איך ניט קיין קאוואדלע.
וואלט איך געווען א שיינקער
איז מיין ווייב א פאדלע.

און די רעדער דרעהען ניט א. ז. וו.

געה איך מיר שפאצירען

געה איך מיר שפאצירען
טרא לא לא לא לא לא לא!

געה איך מיר שפאצירען
טרא לא לא לא לא לא לא!

בעגעגענט מיך א בחור
א הא!

בעגעגענט מיך א בחור
א הא!

ער זאָגט :   ער וועט מיך נעהמען —
טרא לא (א. ז. וו.)

ער זאָגט :   ער וועט מיך נעהמען —
טרא לא (א. ז. וו.)

ער לעגט מיר אָב אויף ווינטער
א הא !

ער לעגט מיר אָב אויף ווינטער
א הא !

דער ווינטער איז געקומען —
טרא לא (א. ז. וו.)

דער ווינטער איז געקומען —
טרא לא (א. ז. וו.)

ער האָט מיך ניט גענומען —
א הא !

ער האָט מיך ניט גענומען —
א הא !

די אלטע קשיא

פרעגט די וועלט אן אלטע קשיא
טרא לא טרא רי רע ראם ?
ענטפערט מען : טרא רי רי רא לאם
אי, אי טרא רי רי ראם !
און אז מען וויל קען מען דאָך זאָגען : טרא רים ?
בלייבט דאָך ווייטער די אלטע קשיא :
טרא לא טרא רי ר רי ראם ?

האצקעלע

האצקעלע, האצקעלע ! שפּיעל מיר א קאזאַצקעלע
און כאַטש אין ארעמע, אבי א כוואטסקע,

ארים איז ניט גוט, ארים איז ניט גוט.
לאָמיר זיך ניט שעהמען מיט אייגענע בלוט !

האצקעלע, האצקעלע ! שפּיעל זשע מיר א דומע,
כאָטש אין ארימע אבי א פרומע !

ארים איז ניט גוט, ארים איז ניט גוט א. ז. וו.

האצקעלע, האצקעלע ! שפּיעל זשע מיר א אזעמעלע,
פאר א דרייערל און האסקעס קרעמעלע,

ארים איז ניט גוט, ארים איז ניט גוט א. ז. וו.

ניט קיין געבעטענע אליין געקומעז
כאַטש אין ארעמינקע, פאָרט א מומע

ארים איז ניט גוט, ארים איז ניט גוט א. ז. וו.

נעגעבען א פיימעלע צוגענומעז
שפּיעלט א סעמענע פאר א מומעז
ארים איז ניט גוט, ארים איז ניט גוט א. ז. וו.

שפּיעל מיר א סעמענע ניט קיין כוואטסקע
איך בין אן ארעמע אָבער א כוואטסקע

ארים איז ניט גוט, ארים איז ניט גוט א. ז. וו.

אונטער א קליין בוימעלע

אונטער א קליין בוימעלע
זיצען אינגעלעך צוויי
זיי ריידען פון א מיידעלע
קיין זאך קימערט זיי.

דערצעהלט איינער די נסים-לעך
וואָס ער האָט געהאַט
זאָגט איהם גלייך דער צווייטער נאָך
טאקע אקוראַט

אונטער א קליין ביימעלע א. ז. וו.

דערצעהלט ער איהם ווי ער פלעגט
ארום געהן ניט געגעסען
דאָרטען וואו זי האָט געוואהנט
שטונדען לאנג געזעסען.

אונטער א קליין ביימעלע א. ז. וו.

הונגער, נויטה און שטורעם קעלט
קיין זאך האָט איהם געשראָקען
אין דער היים די מאמע דארט
געווארט האָט מיט א פלאַקען

אונטער א קליין ביימעלע א. ז. וו.

און אלס צוגאָב דער טאטע דארט
מיט דעם פאס דעם גרויסען
אָנגעקלאפט די ביינדעלעך
און פּעריאָגט אין דרויסען.

אונטער א קליין ביימעלע א. ז. וו.

וואָס וועט זיין אז משיח וועט קומען ?

רבינו, אוי רבינו !
וואָס וועט זיין אז משיח וועט קומען ?
א סעודה, א סעודה
א סעודה וועט מען מאכען
אז משיח וועט קומען

במהרה בימינו
בים! באם!

רביניו, אוי רביניו!
וואָס וועלען מיר טירנקען אויף דער סעודה?
יין המשומר, יין המשומר
יין המשומר וועלען מיר טרינקען
א סעודה וועט מען מאכען
אז משיח וועט קומען
במהרה בימינו
בים! באם!

רביניו, אוי רביניו!
וואָס וועלען מיר עסען אויף דער סעודה?
דעם לויתן, דעם לויתן
דעם לויתן וועלען מיר עסען
יין המשומר וועלען מיר טרינקען א. ז. וו.

רביניו, אוי רביניו!
ווער וועט אונז לערנען אויף דער סעודה?
משה רבינו, משה רבינו.
משה רבינו וועט אונז לערנען
דעם לויתן וועלען מיר עסען א. ז. וו.

רביניו, אוי רביניו!
ווער וועט אונז חכמות זאָגען אויף דער סעודה?
שלמה המלך, שלמה המלך.
שלמה המלך וועט אונז חכמות זאגען,
דוד המלך וועט אונז שפּיעלען
משה רבינו וועט אונז לערנען
דעם לויתן וועלען מיר עסען
יין המשומר וועלען מיר טרינקען
א סעודה וועט מען מאכען
אז משיח וועט קומען.
במהרה בימינו
בים! באם!

אין מיטען וועג

אין מיטען וועג שטעהט א בוים,
שטעהט ער איינגעבויגען:

פאָהרט א איד קיין ארץ ישראל
מיט פערוויינטע אויגען
פאָהרט א איד קיין ארץ ישראל
מיט פערוויינטע אויגען

גאָט, גאָט, ליעבער גאָט!
לאָמיר דאווענען מנחה. —

אז מיר'ן קיין ארץ ישראל
וועט זיין א גרויסע שמחה.
אז מיר'ן קיין ארץ ישראל
וועט זיין א גרויסע שמחה.

גבאי

— גבאי!
— וואָס וויל דער רבי?
— דער רבי וויל מ'זאָל דערלאנגען די חלות.
— נאָך וואָס טויג די חלות?
— צו שניידען מוציא'ס לכבוד שבת.
— אָך, עונג לשבת, בעם בעם בא
— אָך, עונג ליום טוב, כא כא כא כא!

— גבאי
— וואָס וויל דער רבי?
— דער רבי וויל מ'זאָל דערלאנגען די פיש.
— נאָך וואָס טויג די פיש?
— ארומטיילען די חסידים'לעך וואָס זיצען ביים טיש.
— אָך, עונג ליום טוב, כא כא כא כא!
— אָך, עונג לשבת, בעם בעם בא

— גבאי
— וואָס וויל דער רבי ?
— דער רבי וויל מ'זאָל דערלאַנגען דעם קוגעל.
— נאָך וואָס טויג דער קוגעל ?
— ארומצוטהיילען די חסידים'לעך וואָס זיצען ווי אַן עיגול.
— אָך, עונג לשבת, בעם בעם בעם באַ
— אָך, עונג ליום טוב, כאַ כאַ כאַ כאַ !

פון חאסלאָוויטש קיין ליבאוויטש

פון חאסלאָוויטש קיין ליבאוויטש
אַי וואָס הער איך אייך ?
פון ליבאוויטש קיין חאסלאָוויטש
אַי וואָס דארף איך אייך ?

איך נעהם דאָס זעקעל אויפ'ן שטעקעל
אַי וואָס הער איך אייך ?
און דעם פעקעל אויף די פּלייצעס
אַי וואָס דארף איך אייך ?

פון חאסלאָוויטש א. ז. וו.

איך האָב אַ ווייב מיט זיבען קינדער
אַי וואָס הער איך אייך ?
און זיי אַלע שטארבען פאר הונגער
אַי וואָס דארף איך אייך ?

פון חאסלאָוויטש א. ז. וו.

איך האָב אַ דירה אָהן אַ דאך
אַי וואָס הער איך אייך ?
און אַ סוכה אָהן סכך
אַי וואָס דארף איך אייך ?

פון חאסלאָוויטש א. ז. וו.

אויפ׳ן הארצען איז קאלעמוטנע
אַי וואָס הער איך אייך ?
איך פאָהר צום רבי׳ן, אַי צום רבי׳ן
אַי וואָס דארף איך אייך ?
פון חאסלאָוויטש א. ז. וו.

אָבער אידען זיינען מיר

ווער מיר זיינען זיינעז מיר
אָבער אידען זיינעז מיר
וואָס מיר טהוען טהוען מיר
אָבער דאוונען דאוונעז מיר

ווער מיר זיינען זיינעז מיר
אָבער אידען זיינעז מיר
וואָס מיר לערנען לערנעז מיר
אָבער תורה לערנעז מיר

ווער מיר זיינען זיינעז מיר
אָבער אידען זיינעז מיר
וואָס מיר גיבען גיבעז מיר
אָבער נדבות גיבעז מיר

ווער מיר זיינען זיינעז מיר
אָבער אידען זיינען מיר
וועז מיר רוהען רוהעז מיר
אָבער שבת רוהעז מיר

ווער מיר זיינען זיינעז מיר
אָבער אידען זיינעז מיר
וואָס מיר בענשען בענשעז מיר
אָבער חנוכה ליכט בענשעז מיר

ווער מיר זיינען זיינעז מיר
אָבער אידען זיינעז מיר
וואו מיר זיצען זיצעז מיר
אָבער אין סוכה זיצעז מיר.

ווערט א מיטגליעד אין דער יאָנג פּיפּעלס סאָשעליסט ליעג.

די איינציגע יוגענד אָרגאניזאציאָן אין אמעריקא, וועמענס אויפגאבע עס איז צו פערשפּרייטען דעם סאָציאליסטישען אידעאַל, די לעהרע וועגען דער נויטהווענדיגקייט און מעגליכקייט איבער צו בויען די יעצטיגע געזעלשאפטליכע ארדנונג אזוי, אז אלע פּראָדוקציאָנס מיטלען, ווי די לאנד, פאבריקען אייזענבאהנען א. ז. וו. זאָלען ניט באלאנגען צו קיין איינצעלנע אלס זייער פּריוואט אייגענטהום נאָר צו דער גאנצער געזעלשאפט, און פאר דער בעפרייאונג פון דעם ארבייטער קלאס וועלכער זאָל האָבען די מאכט צו פּערוואלטען און געניסען פון אלעס וואָס ער פּראָדוצירט.

יעדער יונגערמאן אדער מיידעל אין דער עלטער פון 15 ביז 30 יאָהר, אהן אונטערשיעד פון ראסע, קאָליר אָדער נאציאָן קען אריינטרעטען אלס א מיטגליעד, אויב ער פערפפליכטעט זיך צו קעמפּפען פאר די אויבענדערמאָהנטע פּרינציפּען.

די יאָנג פּיפּעלס סאָשעליסט ליעג, האָט א מיטגלידערשאפט פון ארום 5 טויזענד איבער'ן גאנצען לאנד און ארום הונדערט טויזענד אין דער גאנצער וועלט, מיט וועלכע זי איז ענג פערבונדען. די י. פּ. ס. ל. האָט ברענטשעס אין אלע טיילען פון לאנד, ענגלישע, אידישע און אנדערע. די י. פּ. ס. ל. האָט אן אייגענעם ענגלישען זשורנאל און גיט ארויס רעגעלמעסיג אנדערע סאָציאליסטישע ליטעראטור. אין די ברענטשעס זיינען פאראן קלאסען איבער סאָציאלע פראגען, אויך ווערען רעגעלמעסיג געגעבען לעקטשורס איבער די פערשיעדענע וויכטיגע טאגס פראגען.

יונגערמאן אָדער יונגע מיידעל, שליסט זיך אָן אין אונזערע רייהען, אין די רייהען פון דער רעוואָלוציאָנערער יוגענד פון דער וועלט. ווערט מיטגליעדער אין דער יאָנג פּיפּעלס סאָשעליסט ליעג.